

Q&A Uitbreiding Windpark Rozenburg – gemeente Rotterdam

De onderstaande Questions & Answers (Q&A) is samengesteld naar aanleiding van de digitale informatiebijeenkomst op 31 januari 2022. Tijdens deze bijeenkomst zijn vragen gesteld via de chat. Ook hebben we vragen per e-mail ontvangen.

- A. Aanleiding en achtergrond
- B. Participatie
- C. Overig

	A. Aanleiding en achtergrond	Antwoord
1.	Moet er een nieuwe procedure worden gestart nu er wijzigingen zijn in het bestemmingsplan? (van twee windturbines naar één grote windturbine)	Ja. Pondera moet een aanvraag indienen bij de gemeente Rotterdam voor een omgevingsvergunning en tegelijkertijd een aanvraag doen om af te wijken van het bestaande bestemmingsplan. De conceptvergunning (inclusief onderzoeken) ligt tijdens de formele vergunningsprocedure ter inzage. Belanghebbenden kunnen dan een reactie geven op de stukken.
2.	Is er overwogen om de windturbines te concentreren op en nabij de Maasvlakte (waterkering)?	De provincie Zuid-Holland heeft in haar Verordening Ruimte en Mobiliteit (VRM), de Landtong als windparklocatie aangewezen. Dat heeft ze gedaan, na overleg – in 2017 – met de betrokken gemeenten en omwonenden. Daarnaast zijn ook in het havengebied diverse windlocaties aangewezen. Zoals op de zeewering van de Tweede Maasvlakte met een windpark van 22 windturbines.
3.	Hoe zijn de zoeklocaties nu werkelijk tot stand gekomen? Op basis van welke gegevens?	De Provincie Zuid-Holland heeft na overleg met betrokken gemeenten in 2017, in haar Verordening Ruimte en Mobiliteit (VRM), de Landtong als windparklocatie aangewezen. De gemeente Rotterdam heeft zich, samen met omliggende gemeente, gecommitteerd aan de regionale opgave voor windenergie. Hiervoor hebben de verschillende partijen het stadsregionale convenant windenergie (2012) ondertekend.
4.	Waarom worden windturbines voornamelijk op land gebouwd en niet op zee?	Voor de opwek van schone energie is zowel wind op zee als wind op het land nodig. Dit volgt uit landelijke doelstellingen. De gemeente Rotterdam is voor de opwek van groene energie en heeft zich ten doel gesteld in 2030 de uitstoot van CO ₂ te halveren.

5.	In hoeverre heeft de gemeente Rotterdam de gemeente Maassluis betrokken bij het proces en bij de eventuele gevolgen voor de bewoners van Maassluis?	De gemeente Rotterdam en de gemeente Maassluis hebben nauw contact op bestuurlijk en beleidsniveau over de locatie van de windturbine en bewonersparticipatie in het besluitvormingsproces.
6.	Wat houdt de Natuur inclusieve Energietransitie in? En in hoeverre zijn gemeenten en ontwikkelaars hierbij betrokken?	Natuurinclusieve energietransitie gaat om een zorgvuldige omgang met natuur en landschap bij locatiekeuzes voor het opwekken van duurzame energie. Een natuurinclusieve energietransitie vraagt van overheden een actieve, regisserende rol bij het nemen van alle voorbereidende stappen. Bij de uitbreiding van windpark Rozenburg heeft de gemeente Rotterdam een actieve regisserende rol naar alle betrokken partijen.
7.	Waarom is bij repowering van de andere windturbines niet gekozen voor een hogere capaciteit per nieuwe windturbine, zodat ze voldoende energie leveren?	10 van de 12 windturbines die op de Landtong stonden, zijn reeds gesloopt. In plaats daarvan komen 9 nieuwe windturbines met een hogere capaciteit. Daarnaast heeft de provincie Zuid- Holland na overleg met betrokken gemeenten in 2017, in haar Verordening Ruimte en Mobiliteit (VRM), de Landtong aangewezen voor de ontwikkeling van meer windturbines. Met de windturbine van Pondera wordt hier invulling aan gegeven.
8.	Was Pondera ook betrokken bij de voorbereidingen van de tender?	Nee, Pondera is niet betrokken geweest bij het voorbereiden van de tender. Na de openbare inschrijving heeft Pondera zich ingeschreven. Op basis van de gestelde eisen heeft Pondera de aanbesteding gewonnen.
9.	Is het Rijksvastgoedbedrijf nog steeds eigenaar van het grondgebied? En is Rijksvastgoedbedrijf ook de huidige opdrachtgever van de plaatsing van de windturbine?	Het Rijk is de grondeigenaar. Namens het Rijk treedt het Rijksvastgoedbedrijf op als opdrachtgever voor de plaatsing van de windturbine. Gemeente Rotterdam is bevoegd gezag voor verlening van de omgevingsvergunning.
10.	Op welke punten is het nodig om af te wijken van het huidige bestemmingsplan?	Om als gemeente een windturbine op deze locatie toe te staan moet het windpark in een bestemmingsplan worden opgenomen.
11.	Zijn er nog andere alternatieven?	Nee. De windturbine van Pondera, zoals gepresenteerd tijdens de informatiebijeenkomst, is als winnaar uit de tenderprocedure gekomen.
12.	Wat zijn de voordelen voor de bewoners in Rozenburg en Maassluis voor het plaatsen van de windturbine?	Bewoners in Rozenburg en Maassluis kunnen via een coöperatie deelnemen aan dit project. Dat betekent dat zij mee kunnen profiteren van de opbrengst van de windturbine. Daarnaast wordt een deel van de opbrengst door Pondera beschikbaar gesteld in een gebiedsfonds.

13.	Groene energie die ten koste gaat van de natuur is niet groen. Is het niet de belangrijkste mitigerende maatregel om een zorgvuldige locatiekeuze te maken, gebaseerd op de actuele situatie?	Dat is zeker belangrijk. Voor deze locatiekeuze is een PlanMer uitgevoerd, waarbinnen ook het thema ecologie is onderzocht. Aanvullend moet Pondera nu verschillende milieu-onderzoeken uitvoeren. Hierin wordt ook gekeken naar de invloed van de windturbine op de ecologie in de omgeving van het windpark. De Omgevingsdienst Haaglanden gaat dit ecologisch onderzoek toetsen. Deze dienst besluit daarna of Pondera een ontheffing ontvangt in het kader van de Wet Natuurbescherming.
14.	Is het zinvol om te praten over mitigerende maatregelen terwijl de nieuwe MER en actueel natuuronderzoek tot op heden ontbreekt?	Op dit moment wordt gewerkt aan de uitvoering van de onderzoeken. Op basis van de resultaten gaat Pondera tijdens de volgende bijeenkomst met u in gesprek over mogelijke maatregelen. Pondera zal u hierover op een later moment verder over informeren. Hierover vinden ook gesprekken plaats met belanghebbenden.
15.	In de ecologische onderzoeken voor Windpark Nieuwe Waterweg zijn er geen vogeltellingen gedaan. Dat natuuronderzoek is gebaseerd op aannames. Sinds de gemeente Rotterdam de Landtong beheert, hebben er nooit meer officiële tellingen plaatsgevonden. Hoe kan gesteld worden dat er gekeken wordt naar een zo zorgvuldig mogelijke inpassing? Is een inpassing gebaseerd op aannames zorgvuldig?	Het is aan Pondera om aan te tonen dat er voldoende (betrouwbare) informatie voorhanden is. En dat deze informatie ook toepasbaar is voor het uitvoeren van het onderzoek. Hierover vinden ook gesprekken plaats met belanghebbenden en de bevoegde gezagen (in het kader van de Wet Natuurbescherming is dat Omgevingsdienst Haaglanden)
16.	Meerdere malen is aangegeven dat wordt ingezet op een zo zorgvuldig mogelijke inpassing, waarbij ook het uitgangspunt is om het groene karakter van de Landtong te behouden. Het gaat niet alleen om vogels die direct slachtoffer worden omdat ze tegen de windturbine aanvliegen. Het gaat ook om habitatverlies. Verstoring door een windturbine kan leiden tot vermijding van het gebied. Sinds Windpark Nieuwe Waterweg in gebruik is, is alleen al het aantal lepelaars flink toegenomen op de Landtong. Is dat niet opvallend?	De Pondera moet aantonen dat de realisatie van de nieuwe windturbine mogelijk is, gezien de mogelijke aanwezigheid van natuurwaarden. Daarbij zal ook gekeken moeten worden naar het effect op de lepelaars. Hierover vinden ook gesprekken plaats met belanghebbenden en de bevoegde gezagen (in het kader van de Wet Natuurbescherming is dat Omgevingsdienst Haaglanden).
17.	We zouden heel graag willen dat er onderzoek gedaan wordt naar de effecten van de windturbine op de vliegbewegingen van o.a. de lepelaars, buizerds en oeverzwaluwen. Kunt worden toegezegd dat dit zorgvuldig onderzocht zal worden?	Ja. Pondera moet aantonen dat de realisatie van de nieuwe windturbine mogelijk is rekening houdend met natuurwaarden. Daarbij wordt ook gekeken naar het effect op de lepelaars, buizerds en oeverzwaluwen. Hierover vinden ook gesprekken plaats met belanghebbenden en de bevoegde gezagen (in het kader van de Wet Natuurbescherming is dat Omgevingsdienst Haaglanden).

18.	In 2018 was nog sprake van twee windturbines. Nu is er sprake van één grote windturbine. Welke inspraak is er geweest ten aanzien van de keuze voor één grote windturbine in plaats van twee kleinere windturbines?	De provincie Zuid-Holland heeft na overleg met betrokken gemeenten en omwonenden in 2017, in haar Verordening Ruimte en Mobiliteit (VRM), de Landtong aangewezen als locatie voor extra windturbines. In overleg met de gebiedscommissie en bewoners is besloten om maximaal twee extra windturbines te plaatsen. Zo dicht mogelijk bij de al bestaande windturbines. De windturbine van Pondera is als winnaar uit de tenderprocedure gekomen.
19.	Waarom wordt de windturbine niet westelijk van de vliegclub gebouwd, op de plaats van de eerste turbine?	Het gebied ten westen van de vliegclub maakt geen onderdeel uit van het VRM-zoekgebied. Bovendien staan ten westen van de vliegclub al een aantal windturbines (deze worden op dit moment gedeeltelijk vervangen).
B. Participatie		Antwoord
20.	Wordt een milieueffectrapportage (MER) opgesteld?	Voor de repowering en de destijds bedachte uitbreiding met twee windturbines is een MER opgesteld. Pondera zal een vergelijking maken met deze MER, voor de uitbreiding met een grotere windturbine.
21.	Wordt er gekeken naar draagvlak bij omwonenden? En hoe bepaalt de gemeente het draagvlak voor de omgevingsvergunning?	Ja. Draagvlak is belangrijk. Daarom wordt eerst een zorgvuldig participatieproces voor inwoners van beide gemeenten doorlopen. Deze input wordt meegewogen bij de uiteindelijke besluitvorming. Daarnaast heeft gemeente Rotterdam het streven dat een windturbine voor 50% lokaal eigendom moet zijn.
22.	Hoe gaat de gemeente om met het belang van omwonenden?	De gemeente Rotterdam heeft het belang van omwonenden goed voor ogen. Met aandacht voor: • Een goede inpassing van de windturbines in de omgeving; • Het beperken van hinder van de windturbines voor omwonenden; • Financiële voordelen voor omliggende bedrijven en bewoners. Ook verwijzen wij u naar de (link opnemen van document) Leidraad Windenergie van de gemeente Rotterdam. Hierin heeft de gemeente de uitgangspunten voor lokaal eigendom en financiële participatie vastgelegd.
23.	Hoe worden omwonenden op de hoogte gehouden over de vorderingen en besluiten?	Omwonenden zijn door de gemeente Rotterdam op de hoogte gehouden via nieuwsbrieven en informatiebijeenkomsten. Daarnaast kunt u alle informatie over Windpark Landtong-Rozenburg vinden op Duurzaam010.nl . Nu de tender is afgerond en Pondera de ontwikkelaar wordt, is Pondera verantwoordelijk voor de participatie van omwonenden en de informatie aan deze groep. De gemeente ziet erop toe dat dit zorgvuldig gebeurt.

24.	Wat wordt er met de uitslagen van de verschillende onderzoeken gedaan?	De door Pondera uit te voeren onderzoeken worden door de bevoegde gezagen getoetst als onderdeel van het vergunningenproces.
25.	Waarom was DCMR niet bij de informatieavond? Zij zijn op de hoogte van alle klachten vanuit Rozenburg over alle geluidsoverlast.	DCMR is betrokken bij de beoordeling van de onderzoeken. DCMR zal de gemeente daarover adviseren. De gemeente Rotterdam heeft nauw contact met de DCMR en heeft de DCMR geïnformeerd over de uitkomsten van de informatiebijeenkomst op 31 januari jl.
C. Overig		Antwoord
26.	Waarom wordt de windturbine niet op het veld van de vliegclub gebouwd en de vliegclub dichterbij Rozenburg verplaatst?	De verplaatsing van de vliegclub dichterbij Rozenburg leidt tot een versnippering van de begrazingsweide. Voor de vliegclub geldt dat zij binnen een zone van 500 meter moet kunnen stijgen en landen.
27.	Op de aanbesteding van dit windpark is slechts door één partij ingeschreven. Heeft de gemeente Rotterdam bij andere potentiële inschrijvers navraag gedaan waarom zij niet ingeschreven hebben op deze aanbesteding? Zo ja: wat waren de uitkomsten hiervan? Zo nee: waarom niet?	Nee, over de totstandkoming van en de inschrijvingen op een tender wordt niet met de markt gecommuniceerd.
28.	Draaiende windturbines zouden tot een straal van ca. 450 meter een versturende werking hebben op vogels. Het deel van de begrazingsweide waar de windturbine moet gaan komen is slechts 240 meter breed. Hoe is sprake van een zorgvuldige inpassing als het natuurgebied zelf kleiner is dan de omvang van de versturende werking?	Het is onduidelijk waar de hier aangehaalde 450 meter op is gebaseerd. Pondera moet aantonen dat de realisatie van de nieuwe windturbine mogelijk rekening houden met natuurwaarden. Dit zal in het kader van de Wet Natuurbescherming worden getoetst door Omgevingsdienst Haaglanden.
29.	Pondera heeft eerder aangegeven dat ze verwacht dat het ecologische onderzoek in februari 2022 klaar moet zijn. In december 2021 gaf Pondera aan dat het nog niet bekend was welk bureau het onderzoek zou gaan doen. Kan het ecologisch onderzoek wel binnen twee maanden gereed zijn?	Het is aan Pondera om aan te tonen dat er voldoende (betrouwbare) informatie voorhanden is. En dat deze informatie ook toepasbaar is voor het uitvoeren van het onderzoek. Hierbij gaat zorgvuldigheid boven snelheid.
30.	Waarom worden windturbines niet symmetrisch van elkaar gebouwd? Is de ruimtelijke visie meegenomen?	De gemeente toetst het plan aan de ruimtelijke uitgangspunten.

31.	Kan het bestaande Eneco windturbine niet opschuiven naar het oosten en de grote windturbine op de laatste paal ten westen komen?	Nee. De 9 nieuwe windturbines worden gerealiseerd op de plaats van de 10 al gesloopte windturbines. Voor de uitbreiding van het windpark is ten oosten hiervan een zoekgebied vastgesteld.
32.	Wat doet de gemeente Rotterdam als na oplevering blijkt dat de overlast (o.a. geluid en slagschaduw) groter is dan wat nu voorgesteld wordt?	Als de windturbine na oplevering niet voldoet aan de normen kan de gemeente overgaan tot handhaving.
33.	Uit onderzoek van Jan de Laat blijkt dat je een afstand moet houden van 10 x de masthoogte. Uitgaande van een masthoogte van 150 meter, zouden de windturbines dan op een afstand van 1.500 meter van de dichtstbij zijnde woning mogen staan i.p.v. 630 meter zoals nu wordt voorgesteld? In dit geval dus minimaal 2.340 meter en geen 1.100 meter.	Het onderzoek van Jan de Laat hanteert andere uitgangspunten. In de geluidsberekeningen van Pondera is uitgegaan van het normenkader uit Nederlandse wetgeving.
34.	Is er in de milieuraapportage ook meegenomen dat de windturbine in de toekomst mogelijk moet worden vervangen of afgebroken?	Nee, bij het afbreken of vervangen van deze windturbine moet een nieuwe omgevingsvergunning worden aangevraagd. Het benodigde onderzoek moet dan plaatsvinden.
35.	Met het wegvallen van mogelijke bebouwing van de kavels nabij EIC, is het zoekgebied dan nog correct? Of kan er ook nog wat verder naar het zuidoosten gezocht worden?	Ja, het zoekgebied is nog correct.
36.	Waarom moesten de andere windturbines weg op de Landtong?	Dat is onderdeel van het project 'repowering windpark Rozenburg'. Voorheen stonden op de Landtong 10 windturbines. Deze zijn weggehaald. Ze worden vervangen door 9 efficiëntere windturbines.
37.	Is het de verwachting dat windturbines in de toekomst allemaal deze afmetingen krijgen?	De afmetingen van windturbines zijn de afgelopen jaren steeds meer toegenomen. Dat heeft te maken met het feit dat het harder en constanter waait op grotere hoogtes. Een grotere windturbine werkt dus beter. Een tiphoogte van boven de 230 meter is in Nederland niet (meer) ongebruikelijk.
38.	Waarom wordt er niet gekeken naar het uiterste punt van de Landtong?	Op de punt van de Landtong wordt het project 'repowering windpark Rozenburg' gerealiseerd. Voorheen stonden op de Landtong 10 turbines. Deze zijn weggehaald. Ze worden vervangen door 9 efficiëntere windturbines.

39.	De gemeenteraad van Enschede heeft besloten om voor de plaatsing van 2 windturbines (tiphoogte 230 m) langs de N18 eerst het resultaat af te wachten van het onderzoek van de GGD en het RIVM naar de afstandsnormen voor windturbines en de MER dat het Rijk heeft ingezet naar de aanvaardbaarheid van onze nationale windturbinenormen. Moet de gemeente Rotterdam ook niet eerst het resultaat van deze onderzoeken afwachten?	De gemeente Rotterdam maakt een locatie-specifieke afweging voor de te hanteren normen. De gemeente blijft landelijke ontwikkelingen hiervoor volgen.
40.	Een stilstandvoorziening is nodig als de afstand van de windturbine tot de woningen minder dan 12 maal de rotordiameter is. De rotor van de geplande windturbine wordt 190 meter. Vanaf de windmolen moet er dus sowieso tot een afstand van 2280 meter onderzocht worden hoe vaak en hoe lang er slagschaduw zal optreden. Zouden dan dus niet minimaal de omwonenden binnen die cirkel van 2280 meter uitgenodigd moeten worden om aan deze informatiebijeenkomst deel te nemen?"	Direct omliggende woonkernen Rozenburg en Maassluis zijn actief uitgenodigd en geïnformeerd. In de uit te voeren onderzoeken zal ook gekeken worden naar de effecten op een breder gebied, waaronder Brielle.
41.	Kunnen er op de groene strook zonnepanelen geplaatst worden?	Nee. Begin dit jaar is besloten om het groene karakter van de landtong te behouden, met inpassing van al eerder afgesproken ontwikkelingen.
42.	Welke opdracht heeft de gemeenten aan Bureau Waardenburg gegeven?	Gemeente heeft geen opdracht gegeven aan Bureau Waardenburg. Pondera moet zelf zorgen voor het inschakelen van een deskundig bureau.
43.	Controleert de gemeente Rotterdam of Pondera de juiste opdracht bij het natuur-adviesbureau heeft neergelegd? Zo ja, is de contactpersoon van Rotterdam bekend met hoe ecologie onderzocht behoort te worden?	De Omgevingsdienst Haaglanden is aangesloten bij het project en zal de aanvraag Natuurbeschermingswet behandelen. Deze dienst is deskundig op het onderdeel ecologie.
44.	De Amsterdamse wethouder Marieke van Doorninck laat een MER opstellen voor alle (mogelijke) windturbinelocaties in de omgeving, zodat vooraf de effecten voor de omgeving van deze windparken gezamenlijk in beeld worden gebracht. Is de gemeente Rotterdam bereid om dit ook te doen?	De Provincie Zuid Holland heeft na overleg met betrokken gemeenten in 2017, in haar Verordening Ruimte en Mobiliteit (VRM), de Landtong als windparklocatie aangewezen. Voor deze locatiekeuze is een PlanMer uitgevoerd, waarbinnen verschillende effecten zijn onderzocht.

45.	Waar zullen de stukken (ook hardcopy) ter inzage gelegd worden en hoe maakt de gemeente dat bekend?	Hier is een standaard en wettelijke procedure voor. De stukken zullen door de lokale kranten gepubliceerd worden en op www.overheid.nl . Daarnaast plaatst de gemeente ook berichten op de gemeentelijke kanalen zoals Duurzaam010.nl en stuurt de gemeente nieuwsbrieven.
-----	---	---